

Un cercetător american va măsura, pentru prima dată, Scara Inteligenței Culturale în Moldova

Eugen Muravschi 31/08/2015 Un cercetător american va măsura, pentru prima dată, Scara Inteligenței Culturale în Moldova2015-08-31T17:34:54+00:00Important, Social, Opinii

Cercetătorul american Dr. R. Boyd Johnson va măsura, pentru prima dată, Scara Inteligenței Culturale în Moldova. Este, de asemenea, prima dată când acest instrument este tradus în română. L-am intervievat pentru a afla mai multe despre cercetarea pe care o conduce.

– Dr. Johnson, ce este Scara Inteligenței Culturale? Ce măsoară, de fapt?

Să începem prin a lămurii ce este inteligența culturală. Acest concept a fost introdus pentru prima dată de cercetătorii Ang & Van Dyne în 2003 și este definit drept ”capacitatea unui individ de a funcționa și a se descurca eficient în diverse contexte culturale” și în alte culturi.

Inteligența Culturală este măsurată pe o scară cu 20 de puncte, care oferă o măsurătoare validă și de încredere a abilității unei persoane de a funcționa eficient în diverse situații culturale, măsurând 4 factori ce reprezintă capacități distincte: CQ-Impuls, CQ-Cunoștințe, CQ-Strategie și CQ-Acțiune, unde CQ înseamnă coeficient cultural, asemenea coeficientului de inteligență – IQ.

– De ce este util acest lucru? Este doar de interes academic sau rezultatele acestei cercetări pot fi folosite și altfel? De exemplu, de ONG-uri, instituții de stat sau, pur și simplu, pentru a sensibiliza opinia publică privind diverse subiecte?

Este o întrebare foarte bună. CQ nu este doar un concept pur academic. Este folosit pe larg în management, psihologia organizațiilor, liderism și e acceptat pe larg în mediul de afaceri și chiar în sectorul public. Inteligența culturală contribuie la succesul operațional al indivizilor din orice sector.

– Cum ați ales Moldova?

Moldova este o țară care a trecut și încă trece prin schimbări mari în plan economic, social și politic, iar, în acest context, necesitatea de a cerceta interacțiunile interculturale și inteligența culturală în țară crește.

În prezent, Moldova e în pragul unor schimbări și provocări structurale, construiește parteneriate internaționale și europene, atrage investiții și, în genere, numărul de potențiale proiecte interculturale crește atât în plan privat, cât și public. Astfel, interacțiunile transculturale sunt o prerogativă pentru dezvoltarea reușită a diverse sectoare ale societății moldovenești. Asta include și o înțelegere a modului în care moldovenii văd lumea dincolo de propriile granițe și cât de bine sunt echipați pentru a interacționa cu alte culturi.

-Există studii similare în țările vecine pentru Ucraina și România? Dacă da, sunt poate niște concluzii sau descoperiri mai curioase?

Interesant că întrebi. Da, sunt astfel de studii. Am avut ocazia să măsoar Inteligența Culturală în Ucraina înainte de schimbările politice recente.

În 2012-2014, împreună cu un grup de colegi ucraineni de la Institutul de Sociologie al Academiei de Științe a Ucrainei și cu sprijinul Dr. Svitlana Buko, am organizat o cercetare asemănătoare în Ucraina. Proiectul a fost implementat în 3 faze: traducerea și adaptarea CQS (1), testarea Scării Inteligenței Culturale (2) și aplicarea CQS pe un eșantion național în diverse regiuni din Ucraina.

În acest studiu, respondenții au fost rugați să aleagă limba nativă pentru a fi folosită în sondaj: rusa sau ucraineana. O comparație dintre cele 2 grupuri a scos la iveală diferențe importante. La 2/3 din răspunsuri, vorbitorii de rusă au avut niveluri mai înalte (conform raportării proprii) de inteligență culturală.

Totuși, în ceea ce ține de flexibilitatea de a-și schimba comportamentul verbal în întâlniri interculturale, precum și la capitoul cunoașterea limbajului non-verbal, vorbitorii de ucraineană au avut scoruri mai bune. De asemenea, au avut un scor mai înalt la punctul ”Îmi place să interacționez cu oameni din diverse culturi”. Și totuși, vorbitorii de ucraineană au avut un scor mult mai jos la afirmația ”Îmi ajustez cunoștințele culturale când interacționez cu oameni dintr-o cultură care nu-mi este familiară”. Aceste rezultate pot apărea cumva contradictorii, dar factorii istorici sunt relevanți aici. Vorbitorii de ucraineană au fost nevoiți să-și ajusteze comportamentul verbal din cauza unor perioade de suprimare lingvistică și asta s-ar putea să se fi transmis subtil vorbitorilor de azi ai limbii. Cu siguranță ar fi fost o adaptare utilă, ținând cont de țările vecine și schimbarea granițelor naționale. Toate descoperirile în baza acestui eșantion național din Ucraina demonstrează că inteligența culturală e un concept care poate fi studiat în Ucraina, cu rezultate relevante din punct de vedere sociologic, istoric sau chiar psihologic.

– La ce etapă se află cercetarea în Moldova?

Proiectul a început în noiembrie 2014 și lucrul în teren a început pe la sfârșitul lui februarie. Cercetarea în Moldova urmează modelul ucrainean. Prima etapă este adaptarea și traducerea instrumentului. Am organizat deja 2 focus-grupuri, în mediile rural și urban, întrucât am vrut să vedem cum populația locală înțelege punctele de pe scară, să identificăm formulările corecte și să finalizăm scara în română. Cele două focus-grupuri au fost revelatoare și am învățat multe despre înțelegerea și percepția asupra inteligenței culturale în Moldova. A doua fază a însemnat testarea scării și acum ne pregătim să lansăm ultima fază a proiectului în septembrie.

În această a treia etapă, CQS va fi aplicată pe un eșantion național larg în toate regiunile țării. Vrem să avem un studiu reprezentativ care ne va permite să facem o analiză comparativă a rezultatelor din Moldova și Ucraina.

– Care sunt rezultatele sau așteptările inițiale?

Am vrea să vedem care este percepția moldovenilor asupra inteligenței culturale și să le-o măsurăm. De asemenea, eu aș vrea să mă uit la asemănările și diferențele față de studiul din Ucraina. În același timp, sunt aspecte istorice, culturale și sociale specifice, care au avut un impact asupra elementelor măsurate prin CQS.

În timpul discuțiilor în focus-grupuri despre concepte, atât participanții din mediul urban, cât și cei din rural, au fost foarte deschiși și au oferit răspunsuri, exemple și sugestii de îmbunătățire privind punctele de pe scară. Deși e prematur să tragem concluzii, pot spune că participanții au avut interpretări foarte diferite ale punctelor din CQS.

–Cine face parte din echipă? Localnici, americani, studenți, voluntari, profesori?

Acesta este un proiect moldo-american. Eu sunt cercetătorul principal, dar avem o coordonatoare de cercetare din Moldova, Diana Mirza-Grisco, care are grijă ca lucrurile să meargă strună și se ocupă de elaborarea conținutului. Instituția parteneră din Moldova, care a sprijinit studiul prin colectarea datelor, este Magenta Consulting. De asemenea, am avem experți din SUA și cercetători asociați din Europa, care ne vor ajuta cu evaluare colegială (peer-review) și alte chestii.

-What do you think about the state of local social sciences? What areas are ok and what should be improved? Ce credeți despre nivelul științelor sociale aici? Care părți sunt bune și care trebuie îmbunătățite?

Mi-e greu să răspund la întrebarea aceasta. Am vizitat Moldova doar pentru câteva zile și nu am contacte directe la universitățile din Moldova. Dar pot să reflect asupra experiențelor pe care le-am avut în cadrul acestui proiect. Planul nostru inițial era să lucrăm cu o universitate locală sau cu cercetători reprezentând universitatea, care ne-ar fi putut ajuta la colectarea datelor. Dar a fost foarte greu să obținem un astfel de parteneriat. Deși ne-am adresat la câteva instituții, nu am avut succes. Atunci ne-am orientat către o agenție privată consacrată, cu o bogată experiență în domeniu, inclusiv în colectarea datelor în studii de marketing și științe sociale: Magenta Consulting. Consultanții de la această agenție au fost foarte profesioniști și au demonstrat abilități excelente.

– Când va fi gata studiul și cum veți prezenta rezultatele aici?

Plănuim să-l terminăm pe la mijlocul lui octombrie. Rezultatele vor fi prezentate în cadrul unei conferințe de presă la sfârșit de octombrie. De asemenea, voi împărtăși rezultatele cercetării și în jurnale academice evaluate de colegi.

– **Alte gânduri despre Moldova în general?**

Da, cred că Moldova este o țară fascinantă cu o istorie interesantă. Ca o persoană educată antropologic, îmi place mult să cunosc culturi noi, iar Moldova este o societate în care se amestecă mai multe tradiții și influențe istorice. Din perspectiva unui cercetător, este o zonă minunată pentru studii. Iar dintr-o perspectivă personală, am găsit aici printre cele mai bune bucate pe care le-am gustat vreodată – și am fost în peste 60 de țări. Iar vinurile sunt într-adevăr excepționale!

– **Vă mulțumim mult.**

– Vă mulțumesc și eu.